

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

7–11. septembar 2020.

Sektor za monetarne i devizne operacije

Odeljenje za devizne rezerve

Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Septembar 2020.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 11.09.2020	Promena u %	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	3.340,97	-2,51%	11,33%
Dow Jones Industrial	SAD	27.665,64	-1,66%	1,95%
NASDAQ	SAD	10.853,54	-4,06%	32,85%
Dax 30	Nemačka	13.202,84	2,80%	6,96%
CAC 40	Francuska	5.034,14	1,39%	-9,89%
FTSE 100	Velika Britanija	6.032,09	4,02%	-17,80%
NIKKEI 225	Japan	23.406,49	0,87%	8,37%
Shanghai Composite	Kina	3.260,35	-2,83%	8,36%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

		Nivo prinosa u %	Promena u bp	
			1w	YoY
Nemačka	2y	-0,70%	0,5	14,1
	10y	-0,48%	-0,8	8,2
Francuska	2y	-0,64%	-0,6	11,6
	10y	-0,19%	-1,6	7,3
Španija	2y	-0,47%	1,0	4,5
	10y	0,31%	-4,3	5,4
Italija	2y	-0,13%	-2,3	20,4
	10y	0,98%	-3,5	1,2
UK	2y	-0,13%	-5,0	-61,4
	10y	0,18%	-8,1	-45,5
SAD	2y	0,13%	-1,6	-154,5
	10y	0,67%	-5,2	-107,2
Kanada	2y	0,26%	-1,2	-132,3
	10y	0,55%	-4,5	-87,6
Japan	2y	-0,14%	-1,0	13,5
	10y	0,02%	-1,4	22,8

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na FX tržištu

EUR				USD			
Kurs		Promena EUR u %		Kurs		Promena USD u %	
		1w	YoY			1w	YoY
EUR/USD	1,1837	0,02%	7,54%	USD/EUR	0,8448	-0,01%	-7,01%
EUR/GBP	0,9256	3,59%	3,58%	USD/GBP	0,7819	3,56%	-3,68%
EUR/CHF	1,0762	-0,51%	-1,56%	USD/CHF	0,9092	-0,53%	-8,46%
EUR/JPY	125,67	-0,07%	5,93%	USD/JPY	106,16	-0,09%	-1,49%
EUR/CAD	1,5609	0,86%	7,44%	USD/CAD	1,3186	0,84%	-0,10%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EURIBOR			LIBOR								
				USD			GBP			CHF		
	nivo u %	promena u b.p.		nivo u %	promena u b.p.		nivo u %	promena u b.p.		nivo u %	promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	-0,55%	-0,1	/	0,09%	0,0	-206,0	0,06%	0,1	-65,2	-0,71%	-0,2	2,3
1M	-0,52%	0,1	-6,3	0,15%	-0,2	-188,4	0,05%	-0,3	-66,1	-0,79%	-0,3	11,3
3M	-0,48%	-0,1	-5,4	0,25%	0,2	-187,7	0,06%	-1,0	-72,6	-0,75%	-1,3	10,6
6M	-0,46%	-0,4	-4,7	0,28%	-1,0	-177,1	0,08%	-4,2	-74,7	-0,71%	-1,8	10,8
12M	-0,40%	0,6	-2,2	0,41%	-0,7	-159,5	0,16%	-5,6	-76,3	-0,56%	-1,5	16,7

* EURIBOR i LIBOR za ročnosti od 1 do 12 meseci a €STR, SOFR, SONIA i SARON za O/N.
Izvor: Bloomberg.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za Q3 (u %)
Evropska centralna banka	-0,5	-0,10	12.09.19.	29.10.20.	-0,50
Federalne rezerve SAD	0,00-0,25	-1,00	15.03.20.	16.09.20.	0,25
Banka Engleske	0,10	-0,15	19.03.20.	17.09.20.	0,10
Banka Kanade	0,25	-0,50	27.03.20.	28.10.20.	0,25
Švajcarska nacionalna banka	-0,75	-0,50	15.01.15.	24.09.20.	-0,75

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 0,00%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je ojačao za 0,02% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD kretao se u rasponu od 1,1753 do 1,1917 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,1796 do 1,1858 (vrednost na kraju dana, Bloomberg Composite London).

Prvog dana nedelje vrednost evra je opala pre svega zbog objavljenih ekonomskih podataka koji su bili lošiji od očekivanja. Naime, industrijska proizvodnja u Nemačkoj povećana je za 1,2% u julu, što je treće uzastopno mesečno povećanje nakon rekordnog pada u martu i aprilu. Međutim, to je znatno ispod očekivanja (4,7%), što ukazuje na spor povratak proizvodnje na nivo pre krize za najveću evropsku ekonomiju. Pažnja investitora bila je usmerena na sastanak ECB-a zakazan za četvrtak, pri čemu većina analitičara nije očekivala promene u monetarnoj politici, ali je njihova pažnja bila usmerena na poruku koju će ECB poslati u pogledu inflacije, kao i uticaja jačanja evra na inflaciju.

Pad je nastavljen i sledećeg dana, pa je evro u utorak dostigao najniži nivo prema dolaru u poslednje dve nedelje. Minimalan uticaj na kurs imala je objava podataka da je pad BDP-a u zoni evra u drugom tromesečju bio nešto manji (11,8%) nego što je inicijalno procenjeno, iako i dalje najveći do sada, prvenstveno usled smanjenja potrošnje stanovništva, kao posledica uvedenih restrikcija.

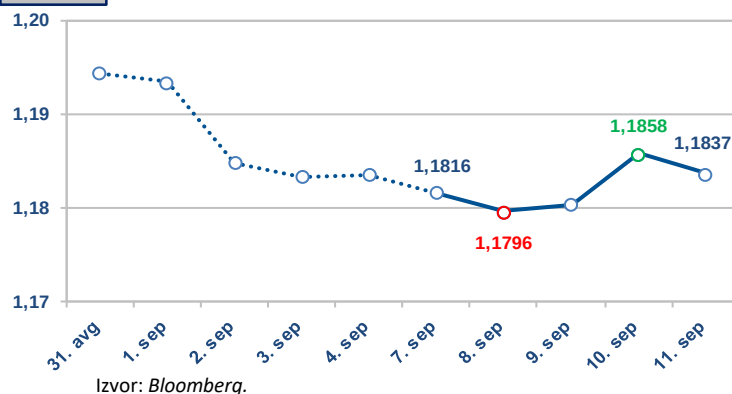
U izveštajnom periodu evro je blago ojačao, za 0,02% prema američkom dolaru.

Sredinom nedelje, pre sastanka ECB, evro je počeo da jača, nakon vesti da su zvaničnici ECB-a postali optimističniji u svojim projekcijama ekonomskog oporavka zone evra, smanjujući potencijalno potrebu za dodatnim monetarnim stimulansima do kraja godine.

U četvrtak, nakon sastanka ECB-a, evro je znatnije ojačao prema dolaru, nakon izjave predsednice ECB-a Kristin Lagard da ECB prati kurs evra, ali da ga ne cilja i da nije previše zabrinuta trenutnim nivoom. Naime, na konferenciji nakon sastanka, Kristin Lagard je rekla da je u ECB bilo diskusije u vezi s jačanjem evra u poslednje vreme, ali da ECB ne cilja kurs, već inflaciju i da će odluke u narednom periodu donositi u zavisnosti od očekivanja kretanja inflacije u srednjem roku. Takođe, rekla je da će privremeni program kupovine PEPP najverovatnije biti u potpunosti iskorišćen. ECB je smanjila prognoze ekonomskog pada u zoni evra za ovu godinu (sa -8,7% na -8,0%) i neznatno smanjila prognozu rasta za naredne dve godine (sa 5,2% na 5,0% i sa 3,3% na 3,2%, respektivno). Takođe, ECB je zadržala procene inflacije za ovu (0,3%) i 2022. godinu (1,3%), dok je procena za 2021. povećana (sa 0,8% na 1,0%). Industrijska proizvodnja u Italiji povećana je više od očekivanja u julu, za 7,4%, što je treće uzastopno mesečno povećanje nakon ukidanje mera izolacije. S druge strane, broj Amerikanaca koji se prvi put prijavljuju za pomoću slučaju nezaposlenosti zadržan je na visokom nivou od prošle nedelje i iznosio je 884 hiljade, što je više od očekivanja (846 hiljada) i takođe je uticalo na slabljenje dolara.

1.6

Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

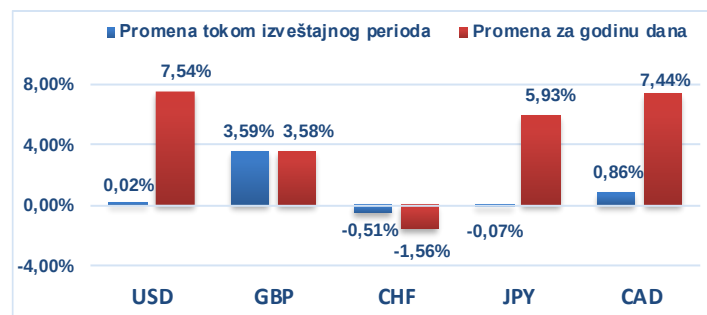
1.7

Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

1.8

Promena vrednosti evra u odnosu na odabrane valute

Poslednjeg dana nedelje evro je najpre jačao, beležeći rast treći dan zaredom, da bi u popodnevnom trgovanju izgubio na vrednosti. Glavni ekonomista ECB-a Lejn izjavio je da je inflacija ostala daleko ispod cilja i da je postignut samo delimični napredak u borbi protiv negativnih efekata koje je kriza izazvana virusom korona imala na inflaciju, kao i da skorašnje jačanje evra dodatno prigušuje inflaciju, korigujući donekle prilično relaksiran stav koji je ECB zauzela prethodnog dana. U petak su takođe objavljeni podaci o stopi rasta potrošačkih cena u SAD, koja je iznosila 0,4% u avgustu, nakon rasta od 0,6% u julu i junu. Međutim, to nije znatnije uticalo na dolar.

Kurs EUR/USD završio je izveštajni period na nivou od 1,1837 američkih dolara za evro.

Državne obveznice SAD

Prinosi državnih obveznica SAD tokom izveštajnog perioda blago su opali duž cele krive prinosa, koji je bio nešto izraženiji kod instrumenata duže ročnosti. Prinos dvogodišnje obveznice smanjen je za oko 2 b.p. (na 0,13%), a prinos desetogodišnje obveznice za oko 5 b.p. (na 0,67%).

Na kretanje prinosa najviše su uticali još jedni neuspeli pregovori između republikanaca i demokrata o novom paketu pomoći ekonomiji SAD vrednom oko 500 milijardi dolara, jer su predstavnici demokrata bili jedinstveni u stavu da je predloženi obim pomoći nedovoljan, s obzirom na probleme s kojima se i dalje suočavaju privreda i građani usled epidemije. Uprkos rastu proizvođačkih i potrošačkih cena, tržišni učesnici za sada ne vide rizik od visoke inflacije (usled povećane nezaposlenosti i smanjene iskorišćenosti kapaciteta u privredi) i očekuju da će FED referentnu stopu zadržati na sadašnjem nivou – blizu 0% u dužem periodu, te je nakon objave ovih podataka opao prinos državnih obveznica SAD.

Proizvođačke cene u SAD u avgustu više su za 0,3% nego u prethodnom mesecu, što je iznad očekivanja (0,2%) i nakon stope rasta od 0,6% u julu. Rast proizvođačkih cena pokazuje da proizvođači sve uspešnije prebacuju više troškove sirovina na potrošače, jačajući inflatorne pritiske. Međutim, povratak stope inflacije na cilj FED-a od 2% biće dug proces. Za poslednju godinu dana proizvođačke cene su opale za 0,2% (očekivano -0,3%; prethodno -0,4%).

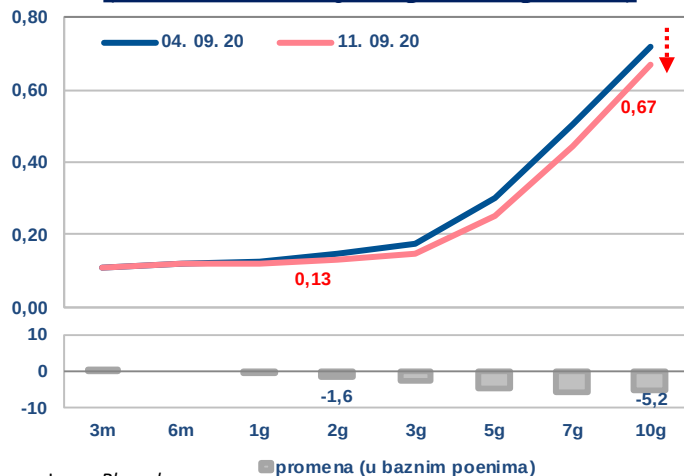
Broj novih prijava za pomoć u slučaju nezaposlenosti u SAD u toku protekle nedelje (koja se završila 6. septembra) iznosio je 884 hiljade, što je nešto iznad očekivanja (850 hiljada) i nepromenjeno u odnosu na nedelju pre. Broj nezaposlenih koji se kontinuirano prijavljuju za socijalnu pomoć u nedelji pre (do 29. avgusta) povećan je na 13,4 miliona (prethodno 13,3 miliona). Podaci ukazuju na to da je stanje na tržištu rada SAD i dalje slabo, odnosno da se, nakon snažnog šoka izazvanog epidemijom, oporavak zaustavio krajem avgusta i početkom septembra.

Nastavljen je rast cena, usled daljeg oporavka tražnje za robom i uslugama nakon ukidanja restrikcija.

Stopa rasta potrošačkih cena u SAD (CPI – Consumer Price Index) u avgustu iznosila je 0,4% u odnosu na prethodni mesec, što je iznad očekivanja (0,3%), nakon rasta od 0,6% u julu, dok je stopa inflacije za poslednju godinu dana povećana sa 1,0% na 1,3%, što je takođe iznad očekivanja (1,2%). Stopa bazne inflacije (Core CPI), koja isključuje cene volatilnih komponenata – hrane i energenata – u avgustu je takođe iznosila 0,4% (očekivano 0,2%, u julu 0,6%, što je bio najbrži mesečni rast za poslednjih skoro 30 godina). Posmatrano za poslednju godinu dana, stopa bazne inflacije iznosila je 1,7% (očekivano i u julu 1,6%). Podaci o nastavku rasta cena ukazuju na rast inflatornih pritisaka u SAD i postepeno približavanje nivou pre krize. Najbrži mesečni rast cena beleži se kod polovnih vozila (5,4%), a snažan rast se beleži i kod cena benzina (2,0%), rekreacije (0,7%), odeće (0,6%) i nameštaja za domaćinstva (0,9%).

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD u % (benčmark izdanja sa početka perioda)

1.10

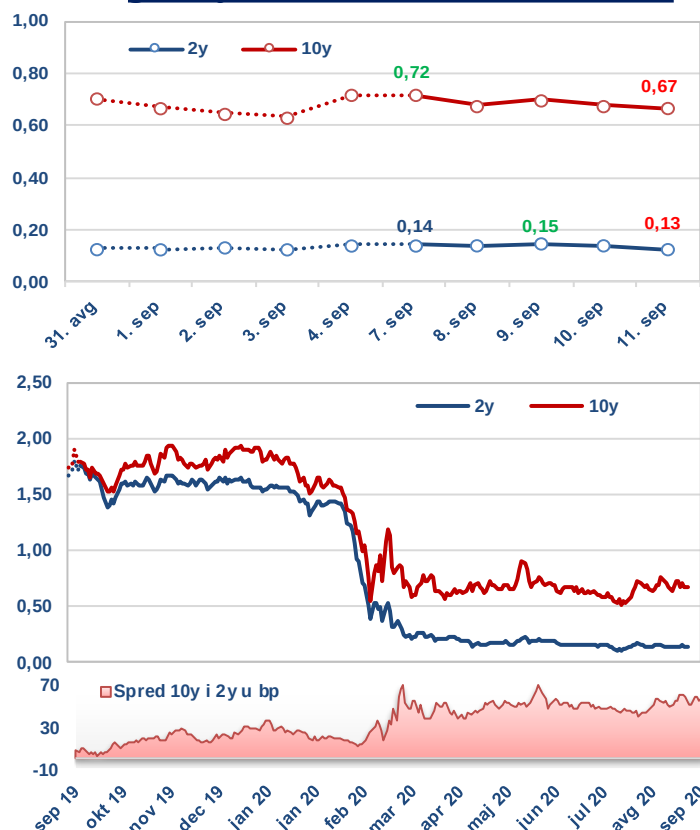
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa rasta proizvođačkih cena, MoM	Avg	0,2%	0,3%	0,6%
Broj novih prijava za pomoć u slučaju nezaposlenosti, u 000	5.sep	850	884	884
Stopa rasta potrošačkih cena, MoM	Avg	0,3%	0,4%	0,6%

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Na kraju izveštajnog perioda, prinosi nemačkih državnih obveznica nisu se znatnije promenili u odnosu na kraj prethodne nedelje. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice povećan je za 1 b.p. i iznosi -0,70%, dok je prinos desetogodišnje smanjen za 1 b.p. i iznosi -0,48%. Ipak, kretanje prinosa tokom nedelje bilo je nešto volatilnije. Rast prinosa posledica je optimističnijih procena BDP-a i inflacije zone evra na sastanku ECB, kao i izjave predsednika ECB-a Kristin Lagard da ECB prati, ali ne cilja kurs, kao i da nisu previše zabrinuti trenutnim nivoom. Ipak, izjave glavnog ekonomiste ECB, kao i guvernera francuske centralne banke, u kojima se ističe uticaj kursa na inflaciju, dovele su do pada prinosa.

ECB je na sastanku koji je održan 10. septembra donela odluku da referentne kamatne stope zadrži na postojećim nivoima, a očekuje da one ostanu na trenutnom ili nižem nivou sve dok ECB u svojim projekcijama ne bude očekivala inflaciju od nešto ispod 2%. Neto kupovina aktive u okviru programa PEPP nastaviće se u ukupnom iznosu od 1.350 milijardi evra, dok će kupovine trajati najmanje do kraja juna 2021. Reinvestiranje dospelih hartija od vrednosti vršić se najmanje do kraja 2022. godine. Neto kupovina aktive u okviru programa APP nastaviće se u mesečnom iznosu od 20 milijardi evra (zajedno s dodatnih 120 milijardi evra do kraja godine), a trajaće dokle bude trebalo, odnosno završić se nešto pre početka povećanja kamatnih stopa ECB-a. Sredstva od dospelca instrumenata kupljenih u okviru ovog programa, kao i do sada, biće reinvestirana u dužem periodu nakon početka povećanja kamatnih stopa ECB-a. ECB nastavlja da obezbeđuje likvidnost operacijama refinansiranja.

Sastanak ECB – bez promene monetarne politike

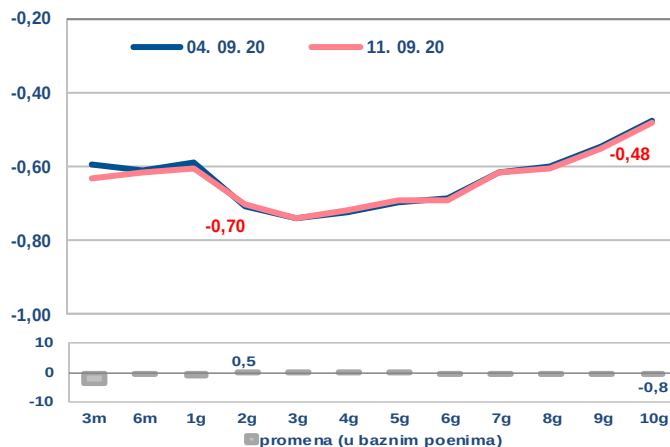
ECB je povećala prognoze privrednog rasta u zoni evra za ovu godinu i neznatno smanjila prognozu za naredne dve godine. ECB očekuje pad BDP-a od 8,0% za 2020. godinu (prethodno pad od 8,7%), rast BDP-a od 5,0% za 2021. godinu (prethodno rast od 5,2%) i rast BDP-a od 3,2% za 2022. godinu (prethodno rast od 3,3%). ECB očekuje za 2020. inflaciju od 0,3% (prethodno 0,3%), za 2021. od 1,0% (prethodno 0,8%) i za 2022. od 1,3% (prethodno 1,3%). Predsednik ECB Kristin Lagard na konferenciji nakon sastanka rekla je da je u ECB bilo diskusije o jačanju evra u poslednje vreme, ali da ECB ne cilja kurs, već inflaciju i da će odluke u narednom periodu donositi u zavisnosti od očekivanja kretanja inflacije u srednjem roku.

Kristin Lagard – ECB prati, ali ne cilja kurs.

Prema finalnoj proceni, pad BDP-a u zoni evra u drugom tromesečju iznosio je 11,8%, što je ispod prethodne procene (-12,1%), iako je to i dalje najveći tromesečni pad u BDP-a u zoni evra do sada, a kao posledica mera izolacije uvedenih radi sprečavanja širenja virusa korona. Pad je pre svega posledica smanjenja privatne potrošnje, koja je oduzela 6,6 p.p. od BDP-a, kao i investicija, koje su oduzele 3,8 p.p., dok je neto izvoz oduzeo tek 1 p.p., s obzirom na to da su uvoz i izvoz snažno opali. Zemlje poput Španije, Grčke, Portugalije i Italije zabeležile su pad veći od proseka zone evra. Krajem aprila, usled postepenog otvaranja, ekonomija je počela da se oporavlja, pa iako je u avgustu došlo do usporavanja oporavka, u trećem tromesečju može se očekivati snažan rast BDP-a.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke (benčmark izdanja s početka perioda)

Izvor: Bloomberg.

1.13

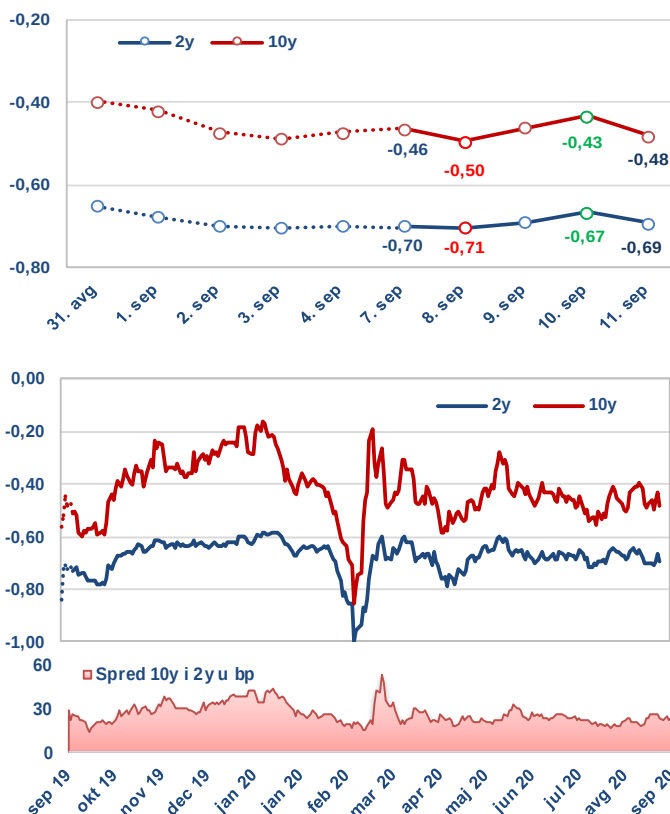
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
BDP, zona evra, QoQ	Q2	-12,1%	-11,8%	-12,1%
Indeks poverenja investitora, zona evra	Sep	-10,5	-8,0	-13,4
Industrijska proizvodnja, Nemačka, MoM	Jul	4,5%	1,2%	9,3%

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

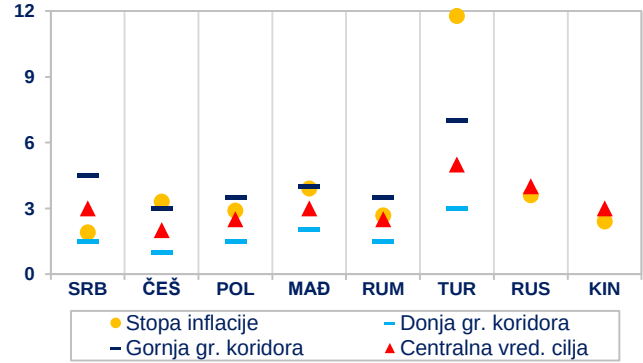
II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1 Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)*	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (kraj Q3, %)*
Srbija (NBS)	1,25	-0,25	11.6.20	8.10.20	1,25
Češka (CNB)	0,25	-0,75	7.5.20	23.9.20	0,25
Poljska (NBP)	0,10	-0,40	28.5.20	15.9.20	0,10
Mađarska (MNB)	0,60	-0,15	21.7.20	22.9.20	0,60
Rumunija (NBR)	1,50	-0,25	5.8.20	n/a	1,50
Turska (CBRT)	8,25	-0,50	21.5.20	24.9.20	8,25
Rusija (CBR)	4,25	-1,00	24.7.20	18.9.20	4,00
Kina (PBoC)	4,35	-0,25	23.10.15	n/a	4,35

Izvor: Bloomberg / * prikazane su projekcije dostupne na osnovu anketa sprovedenih u avgustu, osim za Srbiju (anketa iz jula).

2.2 Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg/sajtovi centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

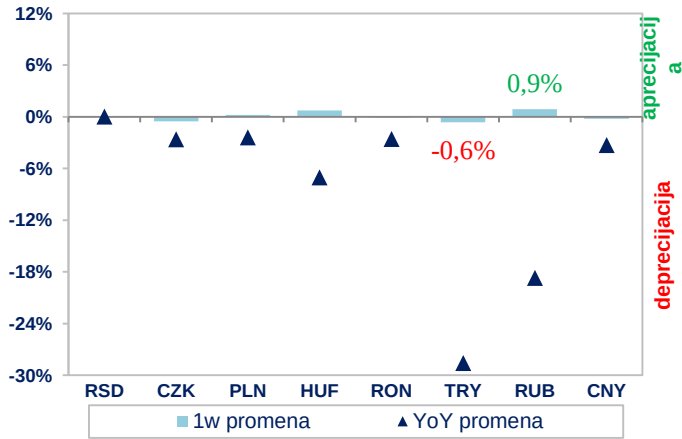
Agencije za ocenu kreditnog rejtinga *Moody's* i *Fitch* krajem izveštajnog perioda revidirale suniže kreditne rejtinge Turske i Belorusije. **Agencija *Moody's* je u petak, 11. septembra, smanjila kreditni rejting Turske za jedan nivo, na B2, što je najniži istorijski nivo kreditnog rejtinga koji je ova agencija dodelila Turskoj, pri čemu su predstavnici agencije dodatno istakli i negativne izglede za njegovo dalje poboljšanje.** Odluka o smanjenju kreditnog rejtinga doneta je u uslovima moguće krize platnog bilansa Turske u narednom periodu, kao i potencijalno bržeg narušavanja fiskalnih pokazatelja zemlje od očekivanog. Predstavnici agencije istakli su i da je Turska ove godine trošila devizne rezerve bržim tempom od bilo koje druge vodeće zemlje u razvoju. Agencija je istakla i da su vlasti u Turskoj istovremeno nastavile sa sprovođenjem nekonvencionalnog pristupa kojim žele da podrže rast BDP-a, a koji utiče na odliv stranog kapitala iz zemlje i deprecijaciju domaće valute, koja je tokom godine nekoliko puta dostizala najniži nivo prema dolaru.

Istog dana, **agencija za ocenu kreditnog rejtinga *S&P* smanjila je izglede za poboljšanje kreditnog rejtinga Belorusije (B) sa stabilnih na negativne,** u uslovima povećanih rizika po domaći finansijski sistem, kao i dugotrajne političke neizvesnosti koja negativno utiče na izglede privrednog rasta Belorusije i mogućnost pristupa međunarodnim izvorima finansiranja.

Agencija za ocenu kreditnog rejtinga *Moody's* smanjila je kreditni rejting Turske za jedan nivo, na B2, što je najniži istorijski nivo kreditnog rejtinga koji je ova agencija dodelila Turskoj.

Tokom izveštajnog perioda objavljene su i stope inflacije za pojedine zemlje u razvoju koje posmatramo. Naime, objavljena je **stopa inflacije u Mađarskoj, koja je u avgustu bila na nivou od 3,9% YoY, što je blago iznad nivoa od 3,8% YoY iz jula ove godine,** pri čemu je na njeno povećanje prvenstveno uticalo povećanje cena prehrambenih proizvoda i cena usluga, kao i povećanje cene duvana, koje je rezultat povećanja akciza na ovaj proizvod iz jula ove godine (deo efekta povećanja akciza se iz metodoloških razloga odrazio na nivo cene duvana tek u avgustu 2020. godine). Objavljene su i **stope inflacije za Rumuniju i Češku, koje su u avgustu bile na nivou od 2,7% YoY i 3,3% YoY, respektivno,** pri čemu su one blago smanjene u odnosu na nivo iz jula ove godine (2,8% YoY i 3,4% YoY, respektivno).

2.3 Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS)

2.4 Prinosi desetogodišnjih državnih obveznica u lokalnoj valuti

	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija	3,154	7,8	-30,5
Češka	1,049	-1,6	-27,8
Poljska	1,364	-1,4	-70,1
Mađarska	2,366	2,9	20,9
Rumunija	3,855	12,5	-34,8
Turska	13,260	-17,0	-191,0
Rusija	6,190	6,5	-84,0
Kina	3,141	2,1	8,8

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Reuters).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je porasla za 0,81%. Cena se kretala u rasponu od 1.928,61 do 1.954,08 američkih dolara po finoj unci zlata (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

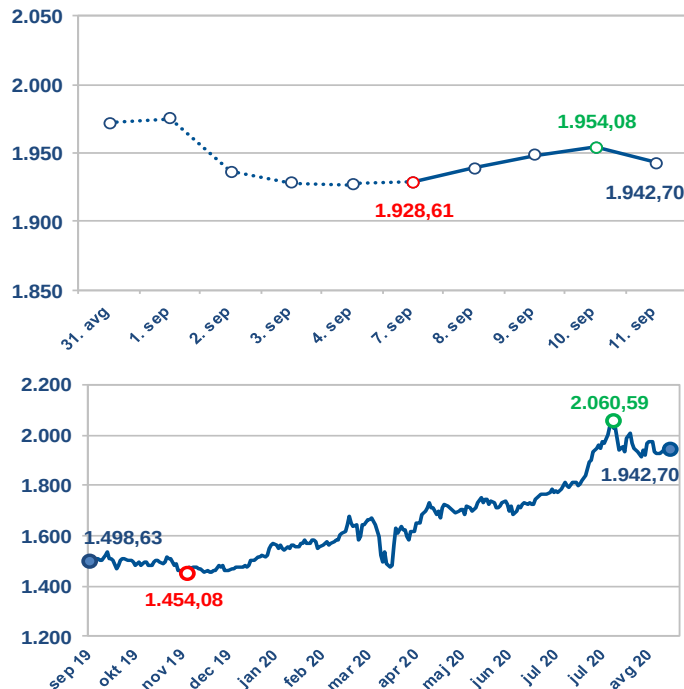
Tržišta u SAD su u ponedjeljak bila zatvorena zbog praznika (*Labour Day*), pa su i oscilacije na svetskom finansijskom tržištu bile manje. Investitori su čekali na vesti o strategijama monetarnih politika vodećih centralnih banaka (u Evropi i Severnoj Americi), jer su im u centru pažnje prognoze o inflaciji, zbog zlata koje se koristi kao zaštita od inflacije, ali i od devalvacije vrednosti novca.

Cena zlata je porasla od 0,81% i na kraju izveštajnog perioda iznosila je 1.942,70 USD/Oz.

Tokom posmatrane nedelje, na rast cene zlata znatno su uticali sledeći faktori: **slabi ekonomski podaci iz SAD**, koji su krajem prošle sedmice podstakli sumnje u brzi oporavak privrede; **dodatno usporavanje stope rasta zaposlenosti u SAD** (ponestajanje podsticajnih sredstava države izaziva sumnje u održivost ekonomskog oporavka od recesije izazvane pandemijom); **slabljenje vrednosti američkog dolara**, pad vrednosti akcija (tehnološkog sektora) na Vol Stritu; **vest farmaceutске kompanije AstraZeneca o usporavanju testiranja svoje vakcine protiv virusa** (zbog neobjašnjive bolesti jednog učesnika u ispitivanju, što je unelo zebnju u pogledu brzog pronalaska efikasne vakcine i ekonomskog oporavka, a time i **znatno smanjilo spremnost investitora za preuzimanje rizika**, zbog čega je cena zlata porasla).

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda cena nafte tipa brent smanjena je za 5,64% i kretala se u rasponu od 39,00 do 41,08 američkih dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

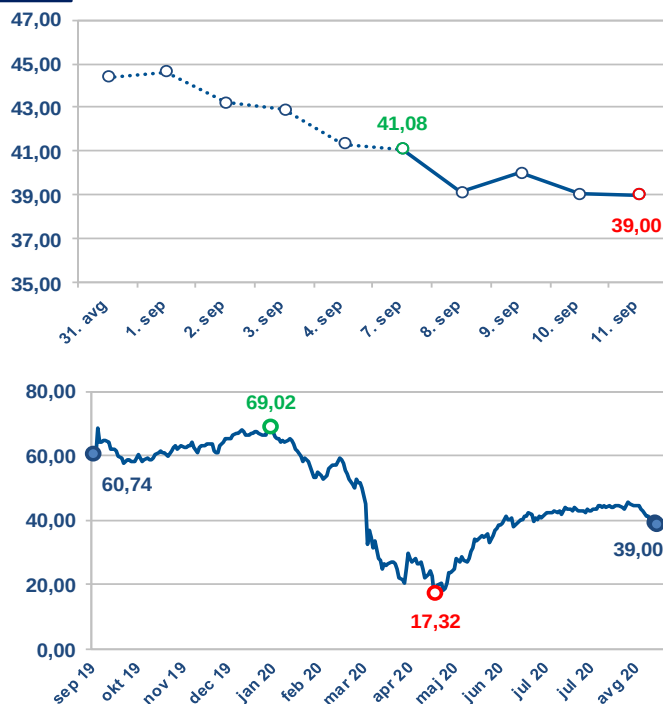
Na pad cena nafte tokom nedelje znatno su uticali sledeći faktori: **kraj letnje sezone vožnje u SAD** (pad tražnje za benzinom od praznika *Labour Day*); **saopštenja Američkog instituta za naftu (API) o rastu zaliha nafte u SAD i Međunarodne agencije za energiju (IEA) o nagomilanim skladištima i neizvesnosti oporavka tržišta nafte u Kini**; **S. Arabija i Ujedinjeni Arapski Emirati snizili su prodajne cene nafte za oktobar kupcima iz Azije**; **Kina je smanjila uvoz sirove nafte u septembru**; **nedostatak optimizma oko tražnje zbog sporog ekonomskog oporavka od posledica virusa na svetskom nivou**; **smanjenje rezova proizvodnje članica OPEC+, uz rast zaliha nafte**, što će biti predmet sastanka zakazanog za 17. septembar.

Cena nafte je smanjena za 5,64% i na kraju posmatranog perioda iznosila je 39,00 USD/bbl.

Novi slučajevi virusa korona, loše vreme i kraj letnje sezone vožnje na severnoj hemisferi usporili su globalnu trgovinu naftom i tražnju tankera. Naftna kompanija *BP* privremeno je iznajmila supertanker za skladištenje nafte kod Malezije. Čarter iznajmljivanje tankera je najnovija pojava u naletu tzv. rezervisanja („bukiranja“) brodova koje vrše naftne kompanije i trgovačke kuće nakon pada cena iznajmljivanja tankera.

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.